

סוגיות משפטיות בעולם העבודה

המרצה: ד"ר נעמה בר-און שמילוביץ

קוד קורס: 289.4300

מועד הקורס: תשפ"ד, סמסטר ב', יום ד' 11:45-10:15

היקף שעות: 2 שש"ס

שעת קבלה: יום ד' בין השעות 12:00-13:00 (בתיאום מראש)

מטרות הקורס

מטרת הקורס הינה להקנות כלים וידע בסיסי בסוגיות משפטיות בעולם העבודה הרלוונטיות לכל העוסקים בתחום של שירותי אנוש. במסגרת הקורס נעמוד על העקרונות התאורטיים במשפט העבודה ובחינת יישומם במציאות היומיומית. במהלך השיעורים נעסוק בסוגיות משפטיות מרכזיות עימן מתמודדים מקומות עבודה וביניהן, יחסי עובד-מעסיק, הזכות לפרטיות, חופש העיסוק, שוויון ואיסור אפליה בעבודה, היבטים משפטיים בהעסקת אוכלוסיות מגוונות, הטרדה מינית, שעות עבודה ומנוחה וסיום יחסי עבודה. הקורס ילווה בחקיקה רלוונטית ובפסקי דין עדכניים.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה, יהיו הסטודנטים/ות מסוגלים/ות:

- להבין את תפיסות היסוד והרציונל של משפט העבודה בישראל
- לזהות זכויות וחובות משפטיות החלות על עובדים ומעסיקים ביחסי עבודה
- ליישם את הכלים המשפטיים שרכשו בסוגיות הקשורות ליחסי עבודה בעידן המתפתח של משפט העבודה בישראל

דרכי ההוראה

הקורס מורכב מהרצאות פרונטליות, דיונים ולמידה פעילה. השיעור מתבסס על דיונים בכיתה ולכן נדרשת השתתפות פעילה והכרת החומר לפני השיעור בכדי ליצור סביבה לימודית אקטיבית ומועילה להשגת מטרות הקורס.

דרישות הקורס

- השתתפות פעילה בהרצאות.
- היעדרות מעל ל-20% מהשיעורים ללא אישור המרצה לא תאפשר את סיום הקורס.
- קריאת ספרות החובה הניתנת בשיעור וכהכנה לכל שיעור.
- ניתוח פסק דין.
- מבחן מסכם.

הערכה

- מבחן מסכם – 70%.
- ניתוח פסק דין (מטלה אישית) – 20%.
- השתתפות פעילה בקורס – 10%.

תכני הקורס משקפים את קידום הקיימות החברתית והסביבתית, החרוטה על דגלה של אוניברסיטת חיפה, בהתאם ליעדי האו"ם לפיתוח בר-קיימה: UN's sustainable Development Goals=SDG. מתוך יעדי ה-SDG ניתן למנות מבין תכני הקורס התייחסות לקידום עבודה הוגנת, צמצום אי השוויון, קידום ואכיפה של חוקים ומדיניות שאינם מפלים לפיתוח בר קיימא.

סטודנט/ית יקר/ה,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושביגה את/ה זקוק/ה להתאמות, אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.

נושאי הקורס וחומרי הקריאה**

נושא 1 מבוא למשפט העבודה בישראל

קריאת חובה:

בן ישראל, ר. (2002). דיני עבודה. רמת אביב, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (קריאת חובה: כרך א', עמ' 33-48).

קריאת רשות:

לוריא, ל. (2013). דיני עבודה ורווחה במאה העשרים ואחת. שריגים - לאון: נבו.

Mundlak, G. (2008). The Israeli System of Labor Law: Sources and Form. Comp. Lab. L. & Poly J., 30, 159-182.

נושא 2 יחסי עובד - מעסיק

קריאת חובה:

ע"ע 15868-04-18 גבריאל כותה נ' עיריית רעננה (פורסם בנבו, 7.4.2021). (קריאת חובה: עמ' 1-16)

קריאת רשות:

גולדברג, מ. (1992). "עובד" ו"מעביד" - תמונת-מצב. עיוני משפט, י"ז, 19-64.

דוידוב, ג. (2016). פרשנות תכליתית בדיני עבודה: מיהו עובד. בתוך: י. אליאסוף, נ. ארד, א. ברק-אוסוסקין, ג. דוידוב, ס. דוידוב-מוטולה, א. חלד, וג. מונדלק, ספר סטיב אדלר אסופת מאמרים לכבודו של השופט (בדימוס) סטפן אדלר נשיא בית הדין הארצי לעבודה בשנים 1997-2010 (עמ' 261-277). ירושלים: נבו.

נושא 3 זכויות אזרחיות במקום העבודה (חלק א'): הזכות לפרטיות

קריאת חובה:

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981.

ע"ע 90/08 טלי איסקוב ענבר נ' מדינת ישראל - הממונה על חוק עבודת נשים ואח' (פורסם בנבו: 8.2.11) (קריאת חובה: פסקאות 37-43).

ולך, ש. (2012). מישהו מתבונן בך: מעקב אחר עובדים במקום העבודה וזכות העובד לפרטיות. בתוך: ס. אדלר, י. אליאסוף, נ. ברד, ג. דוידוב, ס. דוידוב-מוטולה, י. זמיר, א. לין, וג. מונדלק (עורכים), ספר אליקה ברק אוסוסקין (עמ' 473-514). נבו הוצאה לאור בע"מ. (קריאת חובה: עמ' 473-475; 495-514).

קריאת רשות:

נחמן-קמחי, נ. (2010). Monitoring@Work.com - פיקוח המעביד על הפעילות המקוונת של העובד במקום העבודה. עבודה, חברה ומשפט, 12, 71-150.

צימרמן, ע. (2019). שאלה של פרטיות? הקלטה ללא ידיעת הצד המוקלט ביחסי עבודה. משפט חברה ותרבות, ב, 371-405.

נושא 4 זכויות אזרחיות במקום העבודה (חלק ב'): חופש העיסוק והגבלתו

קריאת חובה:

חוק יסוד: חופש העיסוק.

חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט - 1999.

ע"ע 164/99 דן פרומר נ' רדאגרד בע"מ, פד"ע לד, 294 (1999).

קריאת רשות:

ע"ע 1828-10-11 זפרן-גני נ' האקדמיה לאמנות ועיצוב "בצלאל" (פורסם בנבו 28.11.12).

ע"ע 6601/96 AES SYSTEM INC. נ' סער (2000), פ"ד נד(3) 850.

נושא 5 שוויון ואיסור אפליה בעבודה

קריאת חובה:

חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988.

דב"ע (ארצי) נו/ 3-129 שרון פלוטקין נ' אחים אייזנברג, פד"ע לג 481 (1997). (קריאת חובה: עמ' 485-495).

קריאת רשות:

בן ישראל, ר. (2004). העדפה מתקנת בראי השוויון והצדק: הצגת הטענות המועלות בויכוח הציבורי. בתוך: ע. מאור (עורכת), *העדפה מתקנת והבטחת ייצוג בישראל* (עמ' 50-35). תל אביב: הוצאת רמות.

קניג-יאיר, צ., קופפר, ח., ושלום, ג. (2018). נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה – עשור להקמתה: מבט מפנים. *עבודה, חברה ומשפט*, 15, 177-201.

נושא 6 גיוון, הוגנות והכללה: ההיבט המשפטי בהעסקת אוכלוסיות מגוונות

קריאת חובה:

הפקולטה למשפטים אוניברסיטת בר-אילן: הקליניקה לקידום שוויון (2021). מדריך לזיהוי הפליה בעבודה ולפעולה נגדה: https://law-clinics.biu.ac.il/files/lawclinique/shared/mdryk_lnpgy_hplyh_svpy.pdf

קריאת רשות:

דורון, י., וקליין, ע. (2010). הזירה הלא מתאימה? אפליה מטעמי גיל בראי בית הדין האזורי לעבודה בחיפה. *עבודה, חברה ומשפט*, 12, 453-466.

מסלטי, מ., כהן, י., הברפלד, י., סמיונוב, מ. (2018). אפליה כלפי חרדים בשלב השכירה לעבודה: מחקר היענות. *עבודה, חברה ומשפט*, 15, 155-176.

Tilcsik, A. (2011). Pride and prejudice: Employment discrimination against openly gay men in the United States. *American Journal of Sociology*, 117(2), 586-626.

נושא 7 שוויון זכויות לנשים ולאנשים עם מוגבלויות בשוק העבודה

קריאת חובה:

חוק עבודת נשים, התשי"ד - 1954.

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998.

חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו - 1996.

בג"צ 1758/11 אורית גורן נ' הום סנטר (עשה זאת בעצמך) בע"מ. (קריאת חובה: פסקאות 19-26). חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998.

בג"צ 6069/10 רמי מחמלי נ' שרות בתי הסוהר (פורסם בנבו 5.5.14). (קריאת חובה: עמ' 18-38).

קריאת רשות:

אלבין, ע., ומור, ש. (2018). ייצוג הולם של אנשים עם מוגבלויות בתעסוקה בישראל. *עבודה, חברה ומשפט*, 15, 117-75.

מור, ש. (2012). שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות בתעסוקה - מתיקון הפרט לתיקון החברה. *עיוני משפט*, 35 (1), 150-97.

רנן-ברזילי, א. (2017). בין שוק לרגולציה בעקבות בג"ץ גורן: שכר שווה, שוויון הזדמנויות ומחויבות משפחתית. *מחקרי משפט ל"א* (1), 378-343.

Bar-On Shmilovitch, N., Blumen, O., & Tzafrir, S. S. (2022). Pregnant and jobless: A contextualizing analysis of pregnancy dismissal in Israeli labour court rulings. *Journal of Industrial Relations*, 64(5), 667-689.

נושא 8 סוגיות בניהול עובדים (חלק א'): שעות עבודה ומנוחה

קריאת חובה:

חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951.

לובוצקי, י. (2021). חוזה עבודה וזכויות במשפט העבודה. בני ברק: בורסי. (קריאת חובה: פרק 13, עמ' 3-17).

קריאת רשות:

אפק-גנדלר, ח. (2017). "ענוחה" - בין עבודה למנוחה בעידן הדיגיטלי. *עיוני משפט*, (מ'1), עמ' 5-43.

נושא 9 סוגיות בניהול עובדים (חלק ב'): הטרדה מינית במקום העבודה

קריאת חובה:

חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998.

תקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעסיק), התשנ"ח - 1998.

כגן, ע. (2020). הטרדות מיניות ותובענות ייצוגיות. פורום עיוני משפט, מ"ד (2020), עמ' 1-51. (קריאת חובה: עמ' 1-16).

קריאת רשות:

בר-מור, ה. (2020). ביוש מעסיק תאגידי בתביעות הטרדה מינית. *משפט ועסקים*, כ"ג, 457-511.

רבין-מרגליות, ש. (2016). הטרדה מינית בעבודה: מעבירה פלילית לטיפול פנים ארגוני. בתוך: י. אליאסוף, נ. ארד, א. ברק-אוסוסקין, ג. דוידוב, ס. דוידוב-מוטולה, א. חלד, וג. מונדלק, ספר סטיב אדלר אסופת מאמרים לכבודו של השופט (בדימוס) סטפן אדלר נשיא בית הדין הארצי לעבודה בשנים 1997-2010 (עמ' 429-443). ירושלים: נבו.

נושא 10 סיום יחסי העבודה

קריאת חובה:

חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א - 2001.

חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג - 1963.

בג"צ 4485/08 **רבקה אלישע נ' אוניברסיטת תל אביב** (פורסם בנבו: 5.10.09) (קריאת חובה: פסקאות 1-2 ופסקאות 10-19)

מונדלק, ג., ובן יהודה, נ. (2014). על חובת השימוע: הגישה ההליכית להגנה מפני פיטורים לא צודקים. בתוך: ט. פישר, וא. רוזן-צבי (עורכים). *פרוצדורות (עמ' 177-233)*. תל-אביב: הפקולטה למשפטים על-שם בוכמן, אוניברסיטת תל-אביב. (קריאת חובה: עמ' 183-194)

קריאת רשות:

לובצקי, י. (2020). *סיום יחסי עבודה*. צפרירים: בורסי.

נושא 11 סיכום קורס והכנה למבחן

**** שימו לב - ייתכנו שינויים בסילבוס במהלך הסמסטר, בכפוף להודעה.**

סמסטר נעים ובהצלחה!!